

חיפה לתקופה של

קואופרציה. למחרת, כבואו לעבודה, הות' קף עלידי שלושה מאנשי אוטק. הם היכוהו מכות רצה וחבלו בו קשות.

אדם אחר היה אולי מבין סוף־סוף את הרמו ומסלק את ידו מכל העניין. לא כן צבי שימנסקי. "היו לו הרבה מקצועות", נזכרה השבוע אשתו חיה, "אבל המקצוע העיקרי שלו היה הצדק". הוא החליט לה' לחם באוטק ובחבריו. הוא פנה למוסדות המפלגה וההסתדרות, ביקש אפילו את הת' ערבותו של מזכיר ההסתדרות דאן, מרכזי נמיר. אולם כל תגובה לא באה.

אותה תקופה נעזר בשני יועצים. אחד מהם היה זאב בנין, עסקן ותיק במועצת פועלי חיפה וכיום חבר מועצת העירייה. ידיד יועץ שני היה משה ברש, מי שהיה מדריך ראשי של ההגנה באזור חיפה, שעבר לאצ"ל, וכיום בעל תחנת דלק במבואות העיר. ברש יעץ לשימנסקי להעביר את מאבקו למסלול משפטי פלילי. בנין הציע לו להמשיך להאבק בתוך המפלגה וההס'

אישמר הסרוד והגאוגסטריוז האלים

טענתם הראשונית של אנשי אוטק היתה, שלפי תקנון הקואופרציה יש לברר את כל התביעות והבירורים בין חברי הקואופרטיב במיטגרת הקואופרטיב עצמו. עד כה קיבלו תמיד בתי־המשפט טענה זו. אולם הפעם העלה פייכמן טענה חדשה:

כאשר מדובר בשחיתות ובמעשים פליי ליים, אין להשאיר זאת לבירור מוסדות מפלגתיים או הסתדרותיים. בית־המשפט המחוזי קיבל טענה זו ובית' (המשך בעמוד 15)

נוספת מהקואופרטיב. ובמקום מבקר הפך למנהל־חשבונות רשמי, שדאג להתאים את הספרים לפי רצונו של אוטק. כל פעם, כשמישהו מחבריו ניגש להת' לונג במרכז הקואופרציה, היתה הנהלת ה' קואופרטיב מקבלת מייד דיווח טלפוני, ו' החבר שהעז להתלונן נענש מיד.

אחרי שכל הבקשות לבירורים לא הור' עילו, פנו שימנסקי וחבריו במכתב תלונה חריף למוסד המרכזי לביקורת של מפא"י. הם האשימו את אוטק כהנא ושותפיו ב' הנהלת הקואופרטיב ב"פריצת סדר והפרת חוק, המעתיקים אותנו אל חשכת ימי הביניים, ובנקיטת שיטות אלימות ודרכי כפייה לפי מיטב המסורת של אל־קפונה בימי זוהרו. כן יאשמו בהעלמת כספים בסכומים גדולים, בהונאת חברים וניצולם למטרות פרטיות ובהצתת אחרת השדנות ורעל, תככים ואיבה."

שימו לב, דברים אלה נאמרו בשנת 1958, עלידי חברי מפא"י מסורים ונאמנים, ש' שמה הטוב של מפלגתם, אליה השתייכו

נריצה כי הענד

לקום נגד

גם האנשים כלפיהם הופנו האשמות, היה יקר להם. אי־אפשר היה לח' שוד בהם בהפרחת האשמות־שוא. קבוצת שימנסקי המשיכה להאשים בכתב האשמה שלה: "אנו מאשיי מים את החבר שינדרובסקי בשי' תוף פעולה הרוק עם כנופיה קלור קלת, לרעת האינטרסים של חברי

הקואופרטיב. הוא הגן בכל כוחותיו על פעולות הנהלה, כיסה על עולותיהם ו' נילחם בחרוף־נפש בלוחמים בה. ועל כולם יש להושיב על ספסל הנאשמים, בשורה הראשונה, את החבר ליפשיץ, ש' בתור מנהל הקואופרציה בחיפה ומוזכרה בפועל, לא מצא לנכון להגיב בצורה נאו' תה... ובשתיקתו, שפירושה כהודאה, נתן אור ירוק לעגלת הגנבים."

עורכי־הדין התוזמקו

חד עם התלונה למוסד הביקורת של מפא"י, התפטרו שימנסקי וחבריו מועדת הביקורת ומהנהלת הקואופרטיב. כעבור כמה חודשים פסק אלוף־משנה נתום שדמי, ראש המוסד לביקורת של מפא"י, כי "טיב ההאשמות מחייב חקירת המשטרה והתערבות בית־משפט". רק אז, אחרי ש' קיבלו אישור רשמי, העזו שימנסקי וחבריו לגייס את החוק לעזרתם. ורק אז התברר להם לראשונה, כי אינם נלחמים רק ב' כנופיה מושחתת שהשתלטה על קואופרטיב מובילי־הבשר, אלא שיש להם מלחמה עם דרוקן ענקי, בעל הרבה שנינים, שלו בני' ברית ותומכים נסתרים בהרבה מוסדות עיר רוניים והסתדרותיים.

מספר עורכי־דין חיפאיים, אליהם פנתה הקבוצה בבקשה להגיש את תביעותיה נגד קואופרטיב יחד, פשוט דחו אותה בטענות שונות, סרבו לקבל את התיק. לבסוף הס' כים עורכי־דין צעיר, בלתי מפלגתי, בשם אליעזר פייכמן (36), לקחת את התי' לידיו. פייכמן, שאף לו לא היה מושג קלוש ביותר נגד מי הוא נלחם בעצם, הגיש תביעה בשם קבוי' צת שימנסקי לבירור חשבונות הקואופרטיב מיום יסודו. אוטק כהנא גייס מייד לעז' רתו את משרדו של עורך־הדין החיפאי הידוע, יעקב סולומון.

זאת היתה הסיבה מדוע במשך שנים ארוכות סרבו מוסדות מפא"י וההסתדרות להתערב בפרשה, למרות לחצו של שימנסקי.

משרתם של שני אדונים

כ אשר הוחזר שימנסקי אל עסקי ה' קואופרטיב, הוא החליט לחולל שינוי בנוהגים הקיימים. אמנם את קרן ב' לא יכול היה לבטל, אולם הוא פיקח על ה' כספים שזרמו אליה, כדי להבטיח את חלוקתם השווה בין חברי הקואופרטיב. שוב נפל שימנסקי קורבן לתמימותו ולאמונתו.

לפתע התברר ששוב אין מגיעים כספים לקרן ב'. הכספים שהגיעו, נמסרו למס' הכנסה, על חשבון החוב של הקואופרטיב. כך ששוב לא נותרו רחמים לחלוקה בין החברים. התעלומה הגיעה אל פתרונה רק כעבור כמה שנים: כשהתברר באחד ה' בירורים המשפטיים, כי אוטק, שהמשיך להיות גיזבר הקואופרטיב עד יומו האחרון, הפקיד פשוט את רווחי הקואופרטיב בבנק אלרג, כחשבונו הפרטי.

צבי שימנסקי המשיך להלחם. אל שלרוע מזלו היה סבור כי הוא נלחם ביהושע כהנא, בעוד שלמעשה נלחם באחד ממקורות המימון העיקריים של התמנון החושיטסאני.

שימנסקי נהג להפנות את תלונותיו ל' ציג מרכז הקואופרציה, יעקב שינדרובסקי. הוא לא ידע ששינדרובסקי זה, הגימנה אף הוא על כל אנשי חושי, קיבל מדי שבוע, מאז 1947, כמויות נכבדות של כשר מהקואופרטיב, וזאת נוסף למשכורת כבועה ולהלחאות, אותן לא טרח להחזיר. כאשר דרש שימנסקי ממרכז הקואופרציה לשלוח רואה־חשבון שיעבור על ספרי ה' אנודה, נשלח אמנם רואה־חשבון בשם אברהם לוקסנבורג. אלא שאותו לוקסנבורג, שקיבל משכורת ממרכז הקואופרציה עבור ביקורת על פעולת יחד, קיבל משכורת

תדרות. כמפא"יניק אידיאליסט, בחר שי' מנסקי בדרך השנייה.

לאן נעלם הכסף?

אמנם סוף־סוף נשא לחצו פרי. בתום שנת 1951, מונה נפתלי ליפשיץ כחוקר מטעם מרכז הקואופרציה. מסקנותיו היו מדהימות. הוא אימת את כל האשמו' תיו של שימנסקי, אישר כי אמנם חתמו חברי הקואופרטיב בלאנקו על משכורתם, כי נזהלה פנקסנות כפולה וכי הכספים לא חולקו כחוק בין חברי הקואופרטיב.

מסקנות אלה לא הביאו לתוצאות כלשהן. אוטק וחבריו נשארו בהנהלה, המשיכו לנ' הל את ענייני הכספים, עסקו ברמאויות ובעסקי שוק שחור.

אולם לשימנסקי הוחזרה זכותו לעבוד, והוא צורף כחבר להנהלה ומונה חבר ועדת הביקורת בקואופרטיב.

אז התגלתה לו לראשונה מציאותה של קרן סודית, שנקראה בשם קרן ב'.

לקרן זו זרמו כספים בסכומים שאיש לא עשוי היה לשערם. אם, למשל, נשחטו בבית' המטבחיים בשחיטה אחת, לקראת החגים, 850 שחורים, שהכניסו לקואופרטיב רווח נקי של 12.450 ל"י, היה כל אחד מ'21 חברי הקואופרטיב צריך לקבל כ'593 ל"י. במקום זה קיבלו האנשים תשלום בגובה של 85 ל"י ואחדים מהם רק 40 ל"י. הכסף הנותר הלך לקרן ב' המסתורית, ש' איש לא ידע את מאזנה ולאן זורמים כספיה.

בשלב מאוחר יותר של מאבקו, כשצבי שימנסקי הורה לעורך־דינו החיפאי הצעיר אליעזר פייכמן, להגיש תביעה לבירור חש' בנות נגד הקואופרטיב, הוא ביקש ממנו לציין כי בדרך זו נעלמו רכבות ל"י.

סכום זה נראה מוגזם בעיני עורך־הדין, שכן מאזנה הרשמי של יחד הורה, למשל, שבשנת 1948 היו רווחיה של החברה 16 אלף ל"י ובשנת 1949 18 אלף.

פייכמן עשה אז נסיון לברר איזה סכום יכלה הנהלת הקואופרטיב להעלים. רואי' חשבונות מוסמכים עברו על ספרי העירייה, בהם נרשם כל ראש בקל שנשחט בבית' המטבחיים העירוני. נערך חישוב מוסמך לפי המחירים של אותם ימים, שהראה כי רוחיה של החברה בשנת 1948 היו צריכים

חונשי סמינא